

Autor: Radim Lhoták

Historie matka moudrosti, praví staré přísloví. Přesto byla historie v posledních staletích vykládána těmi nejroztodivnějšími interpretacemi, jaké se mohou zrodit jen v hlavách pokryteckých ideologů. Podle nich bylo kolo dějin roztáčeno pomyslným vývojem od přežitých forem lidské organizace k pokročilejším a dokonalejším. Jen tak mohl vzniknout dojem, že současný socialisticko-kapitalistický svět s jeho „demokratickými státy“ je přirozeným vrcholem lidského pokroku. Kritický pohled na význam kupců v historii však ukazuje, nakolik je tento vývoj výsledkem nízkých a vpravdě neušlechtilých zájmů vrstev, pro něž nic z lidské kulturnosti a důstojnosti není svaté. Pokusím se o takový kritický rozbor, i když dopředu vím, že zde nemohu předložit vyčerpávající studii plnou faktů a odkazů k historickým pramenům. Věřím, že každý čtenář má dostatek dostupných zdrojů k tomu, aby si mé teze mohl ověřit samostatným studiem.

Význam kupců začíná teprve ve druhém tisíciletí našeho letopočtu. Od 12. století se rozmáhají města středověku. Páteří jejich rozvoje jsou řemeslné cechy a především obchod, jehož zástupci se dostávají do klíčových pozic radních, či konšelů. Vzniká nám v té době nejvíce bohatnoucí vrstva obyvatel – kupci. Fakt, že právě bohatí kupci, čili oligarchové, se stávají vládnoucí silou městských aglomerací a později i městských států, je první předzvěst onoho „pokroku“, který vyvrcholil současnou civilizací. Městské státy starého Řecka ještě pod vavříny kupců nevzkvétaly, nýbrž měly v čele své úctyhodné patricijské rody, které se zasloužili o stát nikoliv kupectvím a špinavými penězi, ale vítězným vedením společnosti v dobách nejtěžších, v bojích o nezávislost, prosperitu a územní samostatnost.

Na počátku druhého tisíciletí to však kupci ještě neměli tak snadné. Dopravní cesty byly nejisté a riziko veliké. Největší rozmach kupcům v Evropě přinesly křížácké války. Na zásobování a zázemí mnoha křížáckých výprav tehdejší aristokracie do svaté země nevídaně zbohatly například města v Itálii. Patří mezi ně Janov a především Benátky. Na kostrách křížácků italští, ale i jiní evropští kupci, vytvořili zlatonosné obchodní cesty mezi západem a východem, jejichž prostřednictvím a s obrovskými zisky zásobovali Evropu hedvábím, kořením, novými surovinami a výrobky z drahých kovů. V Německu vznikaly první obchodní společnosti, které vyústily v celý kartel hanzovních měst ovládající většinu obchodní směny

odehrávající se po moři. Podobné kupecké společnosti již ve 14. století ovládaly velkoobchod po celé Evropě a kupci v nich zapojení se stávali bohatší, než samotná feudální šlechta.

Aristokratická omezení

Středověký kupec ovšem nebyl suverénním pánem ani dobyvatelem nějakého konkrétního území. Činnost kupců měly pod kontrolou dvě velké síly: Světská a církevní moc. Církev ještě na začátku druhé poloviny našeho věku hřímala od oltářů, že kupčení a kupecká morálka se nelíbí Bohu. Kupci museli projevovat vysokou míru štědrosti a obětavosti vůči církevní moci, aby mohli před ní obstát. Na druhé straně byli feudální pánové a knížata, kteří kupcům kladli mnoho překážek v jejich rozletu. Celní a daňové zatížení kupců bylo tak veliké, že velkoobchodníci postupně přecházeli z kratších a výhodnějších pozemních cest na mnohem rizikovější, avšak poplatky nezatíženou, námořní dopravu. V souvislosti s námořními cestami byli nuceni vyvinout i účinný bankovní a pojistný systém, jímž se tato rizika snižovala. Přesto feudální moc byla zdrojem jejich nejvyšších příjmů. Zisky obchodníkům přinášely především války. Z této okolnosti se kupci poučili a s velkým úspěchem jí využili v moderní době, kdy jim už nestálo v cestě vůbec nic. To ale předbíháme.

V každém případě feudální pán ve středověku znamenal pro kupce existenci velmi vrtkavou. Samozřejmě v období válek potřeboval feudál kupce pro zabezpečení vojsk a celého týlu, tudíž byl ochoten zaplatit za zboží vysokou cenu. Na druhou stranu potřeboval peníze, které si půjčoval zase od kupců, z nichž se postupně vyvíjeli bankéři. Návratnost takových úvěrů byla ovšem krajně nejistá, pokud se panovník zadlužil tak, že nebyl schopen úvěry splácet. K tomu dvorní etiketa kupcům prisuzovala podřízenou roli jak ve společnosti, tak před Bohem. Co si takový kupec mohl vzít na mocném panovníkovi?

Příkladem budiž bankovní kartel rodu Medicejských z Florencie. Za posledního z představitelů tohoto finančního a obchodního obra je považován Lorenzo Medici. Jeho štědrost věnovaná na oltář florentské krásy a přízně duchovních, především však nedobytné pohledávky od evropských panovníků, nakonec přivedly bankovní síť Medicejů ke krachu. Podobně neslavný osud stihl i bankovní ústav německého kupce Jacoba Fuggera, kterému Habsburkové dlužili 4,5 mil. zlatých, přičemž celkové jmění Fuggerovy banky činilo 5,5 mil. zlatých. Banka zkrachovala v 17. století vlivem nedobytných pohledávek u šlechtických rodů. V té době již bankéři půjčují i aristokratům na úroky až 20%, přestože ještě před pár stoletími taková lichva byla zakázána a tolerována pouze židům na okraji společnosti.

Označení nepřítel

Sečteno a podtrženo, feudální moc a křesťanská církev se staly trnem v oku kupcům celé předkapitalistické éry. Kupci se nacházeli v dvojích kleštích, jež jim bránily v neomezeném mamonu. Velice záhy proto pochopili, že aristokracie a křesťanská duchovnost jsou jejich úhlavními nepřáteli. Bylo nutné se jich zbavit stůj co stůj. Od vrcholu feudální éry proto nemyslí na nic jiného. Pád Benátské republiky, coby největšího státně organizovaného kupeckého impéria té doby a postupně zničeného nadřazeností evropské aristokracie, jim byl jen utvrzujícím argumentem. To ani nemluvíme o osvícené moci jistého skvostného sultána

z Osmanské říše, který evropským kupcům jednoduše vysušil zdroje kupcích se zlatáků tím, že jim odmítl tolerovat kontrolu nad východními obchodními cestami.

K tomu všemu byly tehdejší dobývání Nového světa a bezohlednost španělských conquistadorů pro naše kupce velkou inspirací. Nikde jinde si nemohli ověřit, jak snadné je vykořisťovat mocensky neorganizovanou lidskou masu, než při neurvalém způsobu zotročení indiánů v Jižní Americe. Stačí jen potřebná dávka bezohlednosti a pohrdání tím, co se nazve nižší rasa či žebrácká lůza. Stejně tak Amerika jako taková, její ústava a hodnoty, proto dnes představuje důsledek velkého tažení kupců z pozdně feudální doby, kdy se na celém americkém kontinentu utvářely mocenské struktury emigrantů z řad nejméně vzdělaných a nejméně ušlechtilých představitelů evropské populace, jichž se Evropa potřebovala zbavit. Byli to většinou dobrodruzi, násilníci, zločinci unikající před spravedlností, bezohlední pacholci a spekulanti toho nejhrubšího zrna. Na takovém vzorku společnosti si kupci ověřili metody, jak se oprostít od svých přirozených nepřátel a připravit si svůj světodějný triumf v podobě moderních států a kapitalistické společnosti. Zde se poučili, jakými ideologickými i nerudnými praktikami mohou ovládnout společnost, zajistit si neomezený přístup k přírodním zdrojům a nastolit vládu peněz pod vlastní kontrolou s využitím lichvy, přivlastnění si výtobytků technického pokroku a kupeckého mamonu.

Podvratná strategie

Vrcholný středověk a silná feudální moc připravily kupce v Evropě o možnost mít konkurující vlastní armádu. Takovou například disponovala Benátská republika, Janov či Florencie v době rozdrobené moci raně feudálních knížectví. Omezování těchto městských a kupeckých států nastupujícími Francouzskými a Španělskými vládci ukázalo, že jediná dostupná cesta ke svržení aristokratů je vnitřní rozklad opřený o vhodně podpořená povstání nespokojených třetích stavů, jinými slovy socialistická revoluce. Proti aristokratické nadřazenosti nepomáhaly ani intriky. Všechny pokusy diplomaticky či jinak zasáhnout do aristokratických vrstev vlastními lidmi se minuly úspěchem. (Příkladem může být francouzské spiknutí vedené starším cechem kupeckého Etiennem Marcelem, který chtěl dát kolem roku 1356 zavraždit následníka trůnu Karla V.)

Kupec prostě za všech okolností zůstane kupcem, i kdyby byl sebebohatší. Vznešenost a aristokratický duch mu vždy budou cizí. Kupci proto v pozdním feudalismu neváhají podpořit ideály francouzského osvícenství, aby se pokusili o mocenský převrat. Od 17. století již ovládali ekonomický rozvoj Evropy velké obchodní společnosti a buržoazie byla na vzestupu. Sebevědomí a ambice kupců se proto dotýkaly nebes. Například holandská společnost V.O.C se sídlem na Amsterodamské burze a vlastníci monopol na dovoz zboží z Indie si dokonce vymohla právo na budování vojenských pevností a udržování vojenského kontingentu pro ochranu svých obchodních cest a zájmů. Nic z toho však kupcům nestačilo.

Ideologická fronta

Osvícenská filosofie emancipovala lidského jedince a jeho schopnost chopit se svých vlastních možností poznání, rozumu a ovládnutí hmoty ve prospěch individuálního štěstí.

Směřovala tak proti hierarchii tehdejších rozvinutých monarchií a hrála kupcům do noty. Voltaire napsal: „Obchod pozvedl životní úroveň Angličanů a přispěl k jejich větší svobodě, a tato svoboda zase podpořila obchod.“ Uctil tak princip budoucího moderního státu, jehož hybnou silou jsou právě kupci. Viděno ovšem z místa jeho dobře zavedeného statku a opojení oblibou vysokých vrstev. Těžko z takového pohledu mohl prozkoumat, že zdrojem bohatství Anglie nebyla poctivá obchodní směna. Pouhým kupčením žádné hodnoty nevznikají. Kapitál tekla do Anglie díky krutému vykořisťování kolonií. Kupci kšeftovali s otroky a směňovali levně získané suroviny ze zemí třetího světa za technicky pokročilé výrobky svých manufaktur, kde zaměstnávali za bídou mzdu anglické bezzemky a bezdomovce okradené a zbídačelé zženštilými panovníky. (Jindřich VIII. je nenapravitelný „milovník žen“ a pro své sexuální vášně zpronevěřil majetek církve v celé Anglii. Generálem královských vojsk jeho dcery Alžběty I. je „okouzující pirát“ Francis Drake, s nímž se Alžběta dělí o lup. Královna holduje přepychu, má obdiv k bohatství a je tudíž s kupci jedna ruka. Svoji žensky rozháranou moc udržuje policejním terorem. Pro alžbětinskou Anglii 16. století byl nuzák méně než otrok a stát mu přikazoval pracovat v manufakturách za mzdu nehodnou k užití zvířete.)

Již letmým pohledem do historie zrodu kapitalismu lze vysledovat, že vlajkovou lodí této veskrze nelidské a nedůstojné verze organizace moci v lidské společnosti byla právě anglofonní evropská populace kupců, která postrádala helénské kulturní cítění i hlubokou křesťanskou duchovní tradici. Jako jediný ostrovní stát Evropy, navíc pod vlivem Vikingů (podobně jako Dánské království), si Anglie vyvinula i mnohoznačný jazyk, jímž lze chápat svět pouze subjektivně, materialisticky a bez hlubšího pochopení skrytých významů a pojmů, jež ozřejmují duchovní řád světa i lidství. (Mimochodem anglický jazyk převládající jako ústřední jazyk amerického impéria významně podporuje současné materialistické myšlení západní civilizace.)

Feudálové 18. století ovšem uchopili myšlenky osvícenství po svém. Stali se sami osvícenými vládci a posilovali absolutismus své moci na úkor církve i kupců. Ideály rozumu a pokroku byly pro šlechtu záminkou k potlačení významu náboženství a ideologickým nástrojem k získání kontroly nad katolickou církví. Bohužel, tato jejich mocenská řevnivost a nedocnění rovnováhy moci světské a duchovní nakonec vedly je samotné k tragickému pádu. Kupci po té, co si nové Evropské monarchie vybudovaly silné armády z jejich zlata, obrátili pozornost k lidu. Osvícenství skýtalo velkou příležitost k tomu, aby získali trumf ve strategii zneužití lidových mas. Tak vzplála Velká Francouzská revoluce, která sice ještě neznamenala úplný konec starých pořádků, ale kupci se při ní mnoho naučili a mnoho moci získali na svoji stranu.

Manipulace mas

Pro pochopení sil, jež motivovaly revoluční situaci v Paříži, stojí za to uvést, že ještě dlouho před revolučním útokem na Bastillu vstoupil do velké politiky bankéř Jacques Necker, jako ministr financí Francouzského království. Roku 1781 zveřejnil královský rozpočet, značně zveličený, jen pro to, aby pobouřil veřejné mínění. Svým dovedným a mlhavým působením ve funkci si získal takovou náklonnost Pařížanů, že zpráva o jeho odvolání z funkce dne 12. července 1789 se stala příslovečnou revoluční rozbuškou. O dva dny později vzal lid útokem Bastillu.

14. září 1791 byla vyhlášena revoluční ústava a Deklarace lidských a občanských práv. Jaké jsou její ideové pilíře? Říká se v ní, že přirozeným a nedotknutelným lidským právem je svoboda (bez přívlastku prázdný pojem), rovnost před zákonem (proti aristokratickým privilegiím), svoboda vyznání (proti katolické církvi), právo na bezpečnost a právo na soukromé vlastnictví. Z uvedeného výčtu lze dovodit, o co kupcům v tomto převratu skutečně šlo. Muselo být pro ně velmi pokořující, když je král Ludvík XVI. nevpustil na svolané zasedání generálních stavů, coby zástupce třetího stavu, po té, co se prohlásili za Národní shromáždění a „Státní majestát“. (Za pozornost stojí, že silovou podporu Národnímu shromáždění plnila Národní garda sestavená ve jménu chudých Pařížanů, která původně nesla název „Buržoazní garda“ a teprve následně byla prozíravě přejmenována na „Národní“.)

Ukradená revoluce

Pro kupce zařazené vedle chudých vrstev do třetího stavu byl hlavní problém nerovnost původu a společenského postavení, nestejná práva a daně s privilegovanými stavy a duchovní panství církve, které nepřálo lichvě a obchodním spekulacím. Co jim však leželo nejvíce na srdci, bylo odhodlání udělat vše pro to, aby nadále nepřicházeli o nic ze svých zisků a majetku z vůle privilegované moci. (Velkou inspirací a morální oporou jim byl vítězný boj jejich transatlantických soudruhů za nezávislost v amerických koloniích a triumf svobody podnikání v USA, jež významně svými prostředky podporovali.)

Přední klausule nového zákona vzešlého z Deklarace lidských práv proto zajišťovaly: Právo potomků na stejnou část dědictví, volnou tvorbu cen a ochranu podmínek „podnikavého ducha jednotlivců“. Prvním revolučním a osvíceným počinem Národního shromáždění byla konfiskace majetku církve zákonem vyhlášeným 2. listopadu 1789, krátce po pádu Bastilly. Jejím účelem bylo rychlé vyrovnání obrovského státního dluhu. Kdo byl věřitelem, o tom není třeba spekulovat. Zajímavé pouze je, že kupci ve prospěch svých nedobytných pohledávek nepostihli šlechtu, nýbrž církve. Pokud tím chtěli zabít dvě mouchy jednou ranou, projevíli znovu nezřízenou chamtivost, která se jim následně vymstila. Není ovšem vyloučeno, že cítili solidární ohled ke svým bratrům baronům, jimž se podařilo přidružit se ke šlechtickému stavu, byť s nejnižším privilegovaným postavením.

Vydané asignáty (poukázky na církevní majetek) rychle ztrácely cenu i důvěryhodnost, málokdo byl ochoten investovat do církevních držav a nemovitostí, navíc si revoluční Konvent popudil venkovské obyvatelstvo svým nepřátelským postojem vůči církvi. Vesničané viděli nepřítele ve feudálních pánech, jimž byli poddáni, a proti nimž v počátcích revoluce také hrubě povstali, nikoli v církvi. Duchovní církve jim byli často útočištěm plným zastání. Tak si revoluce bezděky přivodila vnitřní odboj (např. povstání ve Vendée) a občanskou válku, která se následně utopila v teroru a krvi. Proti takovým následkům již kupci nic nepodnikli, zvláště po té, co se moci chopil Robespierre a Jakobíni, jejichž záměrem bylo vytvoření demokratické společnosti drobných vlastníků a obecného blaha. Rozdělit se o svůj majetek s ostatními, o to kupci rozhodně nestáli.

Normalizace

Po šesti letech násilí a chaosu se revoluční vláda Konventu mění na republikánské Direktorium, které přenechává veřejnou správu v rukách „finanční aristokracie“ a postupně ustupuje od všeobecných práv ve prospěch svobody kupců a moci buržoazie. Hospodářství přestává být řízeno státem, kupci mají volnou ruku a volný pohyb cen (směrem nahoru) postupně zbídačuje chudé obyvatelstvo. Z původních poddaných, o něž se jejich aristokratický pán více či méně staral, se stávají otroci práce, podobně jako z černochů či indiánů v koloniích. Rozmáhají se burzovní spekulace, hazard, hýřivý a nemravný způsob života. Chudina se bouří a objevují se první komunističtí intelektuálové. Je proto nyní na kupcích, aby udělali nový pořádek. Direktorium povolává Napoleona Bonaparte na ochranu republiky před vnitřním i vnějším nepřítelem. Ten po vykradení Itálie a po návratu z egyptského tažení rozhání Radu pětiset, coby demokratický vládní orgán, a činí „konec rovnostářské frašky“. Vytváří mocenskou strukturu podle vzoru starověké Římské republiky: Dva konsulové volení senátem, jenž představuje zákonodárný orgán složený z nové buržoazní aristokracie a pečlivě vybraných tribunů lidu. Sám se nechá prohlásit za diktátora (nejvyšší konsul). Nuže, tento uměle sestavený aristokratický režim, stejně jako onen římský, nutně skončí císařstvím, jehož následný pád znovu kupce odsouvá na druhou kolej.

Poučení z revolučního vývoje

Čemu se kupci v této revoluční epizodě dějin naučili? Vedle chyb, jakých se bezesporu dopustili, si velice živě ověřili, jak snadno se demokracie a vláda lidu zvrhává v nesmiřitelný teror, nakolik je ideál rovnosti mezi lidmi prázdný pojem. V lidech převládají špatné instinkty na úkor těch dobrých. Každý člověk chce získat moc, každý by se chtěl stát diktátorem, kdyby mohl, a skutečně velmi vzácní jsou lidé, kteří by nebyli ochotni obětovat blaho všech z důvodu zabezpečení jejich vlastního blahobytu. Tudíž nejlepších výsledků při vládnutí je dosaženo pomocí násilí a zastrašování, a ne akademickými diskusemi. Socialistická revoluce je nástroj, který dokáže úspěšně bořit dosud přirozené poměry mezi lidmi, nikdy však je vytvářet. (Stejnou strategii rozkladu kupci později použili za účelem porážky poslední vzdorující monarchistické enklávy západního světa, jakou bylo carské Rusko. Nezamýšlené důsledky Velké říjnové socialistické revoluce v podobě sovětského impéria byly jen krátkodobým průvodním jevem, který nemá vážný historický význam. Kupci se s ním vypořádali za pouhých 50 let.)

Dalším poučením je fakt, že moc kupců nemůže být postavena na organických společenských strukturách, jejím principem nemůže být princip aristokratický. Kupecká moc je postavena na bohatství, na přivlastňování a kořistění, pokud má být úspěšná, musejí být všechny zdravé principy vytvářející společenskou rovnováhu a obecný blahobyt rozvráceny, nebo se stát pouhým zdáním. Podstatou společnosti ovládané kupci musí být individualismus, sobectví, závist a vnitřní svár na té nejzákladnější úrovni, kam se řadí i rodina. Kupci musejí zůstat v pozadí a vládnout budou loutkové vlády ovládané jejich penězi. Takové vlády musejí být totalitní, nepolitické, nevědomé a v podstatě bezmocné.

K tomu, aby stát přešel pod nadvládu kupců, musí se vyčerpat vnitřními nepokoji. Despotismus kapitálu, který je zcela v rukou kupců, potom státu podá stéblo, kterého se musí chytit, jinak půjde ke dnu. K tomu je nutné zničit přirozené společenské stavy, oddělit lid od

zdrojů vlastní existence. Kupci velmi dobře rozpoznali, jak silná je konzervativní síla rolnických stavů připoutaných k půdě a naplněných náboženskou úctou ke stvoření. Podobný efekt má i citový vztah lidí k přírodě, k jejímu tajemnu a božské podstatě, s jakým hleděli na svět romantici. Je proto nutné tento přirozený cit z lidí vykořenit. Je nutné rolníky vyrvat z jejich přirozené existence spjaté s půdou, ať se jedná o vlastnický vztah k půdě či zprostředkovaný feudálními autoritami.

Je nutné ukázat přírodu jako technicky ovládnutelnou strukturu, kterou lze efektivně využívat pouze průmyslovými nástroji v rukou kupců. Je nutné zničit duchovní spojení člověka s přírodou, je nutné rozbít přirozené stavovské a hierarchicky založené struktury, aby člověk jako odcizený element nadále v osamění hledal svoji existenci v rukou těch, kdo ovládají přírodní zdroje, a to prostřednictvím peněz. Je proto nutné postavit peníze na úroveň Boha. Jediná posvátná úcta musí být úcta k penězům a jejich moci nahrazující moc skutečných vládců.

Politická svoboda je idea, ale ne skutečnost. Je nutné vědět, jak tuto ideu použít, kdykoli je to nutné, jako vnadidlo pro přilákání lidí do něčí strany za účelem rozdrčení jiné strany, která je právě u moci. Tohoto úkolu se dosáhne snáze, pokud je oponent sám infikován myšlenkou svobody, takzvaného LIBERALISMU, a kvůli této myšlence je ochoten vzdát se části své moci. A přesně zde se otevírá prostor pro novou sílu. Povolené otěže vlády jsou, podle zákona života, okamžitě uchopeny a přitaženy novou rukou, protože slepá moc lidu nemůže být ani jeden den bez vedení, a nová moc pouze zaujme místo staré, která byla oslabena liberalismem.

Skoro nic podstatného v životě většiny lidí není výsledkem jejich rozumného zvažování, proto je třeba rozum postavit na piedestal všeho pokroku a dobra. Takto lstivě postavená politika státu dokáže nejsnáze manipulovat lidským vědomím a vynést k vrcholu uctívání nejnižších lidských sklonů a nejpodřadnějších materiálních hodnot. Společnost bez pravé duchovní síly mudrců a světců snadno upadne do otroctví a bude dobrovolně sloužit kupcům.

Právo je moc. Slovo „právo“ je abstraktní pojem a není ničím podloženo. Toto slovo neznamena nic jiného než právo toho, kdo dává, činit povinným toho, kdo něco dostal. Proto je nutné nastolit vládu práva a rovnoprávnost namísto skutečných vládců. Jen tak bude možné zajistit, aby moderní stát dostal masy lidí pod kontrolu s tím, že za minimální příděly rovných sociálních jistot a rovných otrockých platů budou stát velebit za rovnoprávnost a volat po přídělech ještě rovnějších, aniž by se starali o bohatství samotných kupců a jejich pomocníků. Tak se z kupců stane jediná a nejmocnější třída, protože zůstanou neviditelní.

Každá demokracie se sama zničí stranickými rozbroji, vzniklými z touhy po moci či počtách, a nepořádky, které z toho vzejdou. Není možné, aby masy lidí klidně a bez žárlivosti vytvořily vládu, která by byla schopna zabývat se záležitostmi země, aniž by se nechala ovlivňovat osobními zájmy. Proto je třeba vytvořit pevnou moc zákonů, za nimiž není již patrný žádný morální princip ani politický záměr, zákonů, které budou vymáhány nezávislými soudy, nezávislými na politice státu, morálním vědomím společnosti i hodnotovém stavu společnosti. Takové soudy budou rozhodovat jen podle litery zákona bez vlastního rozumu a smyslu pro

spravedlnost. Takový právní řád nenajde účinného nepřítele, který by ho mohl rozvrátit. Proti nepřehlednému moři zákonných opatření potom nebudou lidé schopni se sjednotit na rozumnějším způsobu vlády a rezignují na spravedlnost i politický plán, který by mohl něco změnit. V důsledku toho se budou jen do nekonečna přít o věcech malicherných a nepodstatných, protože plán rozbitý na tolik částí, kolik je hlav v davu, ztrácí veškerou celistvost, čímž se stává nesrozumitelný a neuskutečnitelný.

Heslo „Volnost, Rovnost, Bratrství“ učinilo konec všeobecnému klidu, míru, solidarity a má potenciál zničit základy všech států. To je nejjistější karta ke zničení privilegií šlechty, nebo jinými slovy, zničení samotné existence aristokracie, té třídy, která byla jedinou obranou lidí a států proti moci peněz a kapitálu.

Oportunismus kontrarevoluce

Rozčarování šlechty v 18. století nad francouzskou revolucí a poznání, jak snadno mohou být dosud nezpochybnitelní aristokratičtí vládcí připraveni o svoji moc, majetky a nakonec i život, to byla velká psychologická rána do sebevědomí feudálů. Dosud si mysleli, že mají panský příděl přímo od Boha, že je pro ně přirozený, věčný a nikým nezpochybnitelný. Po Francouzské revoluci prozřeli a začali přemýšlet, jak předejít dalším pohromám. Záhy pochopili, jakou úlohu hrají kupci v pozadí společenského dění, jak těžké, ne-li nemožné, je tuto sílu eliminovat. Po Vídeňském kongresu následuje 19. století plné tápání a protikladů. Konzervativní reakce šlechty a církve střídají ústupky kupcům motivované nutností modernizace ekonomiky. Buržoazie jednou stojí na straně rodičů se proletariátu, podruhé na straně staré aristokracie. Ve skutečnosti jsou kupci proti oběma stranám a využívají jedné, aby potřeli druhou. Podporou liberalismu a sociálních bouří postupně přinutí feudální šlechtu k tomu, aby se otevřela konstituční monarchii a myšlenkám moderního státu. Pro kupce představuje nastolení konstituční monarchie trojského koně zajišťujícího přechod k republikánskému zřízení a ke konečné parlamentní demokracii s úplným vyloučením aristokratů i církve z moci.

Pro dokreslení uvedme, že si kupci již sto let před francouzskou revolucí vyzkoušeli na britské půdě budoucí model moderního státu: Manžel panovnice Marie II Stuartovny, Vilém III Oranžský, byl formálně vyvdaný monarcha původem z Holandska. Ten v roce 1689 podepsal „Deklaraci práv“, která měla zaručovat svobodně volený parlament na základě volby poslanců ze dvou politických stran. Jak tato „parlamentní demokracie“ ve skutečnosti fungovala, bylo předmětem satirických posměšků ve zbytku Evropy. Agitátoři neváhali veřejně korumpovat voliče, včetně pouličních opilců, aby projevíli „svobodnou volbu“ podle vůle někoho jiného. Nelze si nevšimnout dvou okolností tohoto experimentu: Za prvé, vše zorganizovali angličtí kupci ve spolupráci s holandským obchodním impériem, za druhé, vše se odehrálo pod královskou „blahovůlí“, jíž představovala žena.

Totalita jako konečné řešení

Při repríze Francouzské revoluce stáli v roce 1830 proti monarchii na barikádách vedle sebe dělníci i jejich zaměstnavatelé. Následná první kapitalistická krize, socialistická hnutí po roce

1848, romantické reakce opěvující blažený přirozený řád středověku a posilující opozice katolické církve přivedly kupce k myšlence konečného řešení. Jeho cílem bylo rozbít Evropu do základů válkou, která nebude mít dvě lokální strany, ale půjde o světový požár, po němž nikde a v ničem nezůstane kámen na kameni. Zárukou před přílišným rizikem takového podniku jim byla zkušenost, že každá rozsáhlejší válka v dějinách jim v důsledku přinesla ještě větší bohatství a vliv, než dosud. Prostředkem pro takové řešení se stala idea emancipace národů. Tak se liberální ideologie podporovaná kupci pružně spojuje s národním obrozením a vytváří s ním jednotnou frontu nacionalismu. Důsledky rozdmýchaných nacionalistických vášní nám jsou již důvěrně blízké v podobě I. a II. světové války.

Srazit druhého nepřítele na kolena, katolickou církev, bylo poněkud těžší. Přece jenom svrhnout zženštilého a domýšlivého šlechtice z jeho panství silou revolučního hnutí, válkou či penězi není takový problém, jako změnit myšlení lidí, jejich víru a systém hodnot, které vyznávají. Vliv katolické církve byl silný ještě v polovině 20. století, kdy již měli feudálové odzvoněno. Zde bylo nutné zapojit a zkorumpovat všechny intelektuální vrstvy společnosti, filozofy, umělce, vědce, kantory a duchovní složky schopné vytvořit teorii moderního státu, liberální politické ekonomie a neporazitelný odkaz liberalismu, coby osvícensky podepřené ideologie jediné možné svobody jedince v prostředí volného trhu, parlamentní demokracie, vědecko-technického a společenského pokroku. Nutnou podmínkou bylo získat pod vlastní kontrolu tisk a později veřejné sdělovací prostředky. To nebyl pro kupce žádný problém v klimatu existenciální úzkosti a celkové deprese, jež postihly evropské myšlení po dvou světových válkách, neřku-li v podmínkách bujícího korporativismu poválečného kapitalismu, kde i kultura, informace a věda jsou předmětem soukromého vlastnictví a kapitálově zajištěného podnikání. Dvousetleté úsilí kupců přineslo své ovoce. Jaká neslýchaná věc! Kupcům se podařilo přivodit smrt samotného Boha!

Výsledná bilance

Jsem si plně vědom toho, že shrnout poslední 20. století vlády kupců do pár souvětí neodpovídá omračujícímu cynismu, s jakým kupci přivodili západní civilizaci boží dopuštění. Jde přece o věk nejkrutějších genocid bílé populace, nejhorších diktátorských režimů a úpadku morálky, jaké historie nepamatuje. Věk, jehož rozbor by zasloužil hlubokou analýzu po té, co by se rozum myslitele oprostil od neuvěřitelné spousty lží, ideologických interpretací a preludů moderní doby. Nicméně po dvou hrůzných světových válkách, které podnikli tito kupci a finančníci za účelem definitivního svržení starých hierarchických a jinak svobodných stavovských struktur, zde máme sekulární společnost, v níž ze všeho lidského zůstal pouhý bezmocný jedinec utopený v bezbřehém rovnostářství, v bezduchosti, bez víry a bez zastání, zcela vydaný v plén kupcům, z nichž se stali anonymní plutokraté ovládající parlamenty svých vazalských států, zaměstnávající většinu populace v námezdních a otrockých pracovních poměrech bez šance na východisko z tohoto bídného stavu, držící v šachu celé státy, živnostníky, drobné podnikatele i občany globálním korporativním systémem a lichvářskou pastí úrokového financování podporujícího všem vnucený ekonomický růst.

A co na to současný občan západní civilizace? Světe div se, on si snad myslí, že prožívá to nejlidštější a nejšťastnější období, jaké mohl v lidských dějinách zažít. Jaká blamáž! Jaký

triumf kupecké morálky!